

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 20 kor. | Negyed évre — — — 5 kor.
Fél évre — — — 10 „ | Egyes szám ára — — 40 fill.
Nyilttér soronként 3 kor.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: **Ifj. Szántó Károly.**
Kiadóhivatal: **Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.**
M megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adatk vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Előfizetési felhívás.

1919. január 1-ével lapunk VII. évfolyamába lépett. A szerény anyagi körülmények az előállításnak a háboru okozta drágasága dacára is igyekeztünk lapunkat fentartani s a vidéki sajtóra általánosságban is reánehézülő akadályokkal megküzdve, a köznek szolgálatába állani. Erőnkhez mérten igyekeztünk megállni helyünket s ebben t. előfizetőink támogatása nagyban segítségünkre volt.

A valódi értelemben vett szabadság, testvériség, egyenlőség diadalra jutásával a szociálistizmus és demokratizmus egyik vívmánya lett a szabadsajtó, melyre e nehéz időkben fontos kötelességek, feladatok várnak.

Mindezeknek teljesítéséhez tisztelettel kérjük a közönség támogatását, hiszen nélkülük nem lennének képesek lapunkat megjelentetni.

A vidéki hetilapok s így a hunyadmegyeiek is, közös megállapodással elhatározták, hogy az óriási mértékben emelkedett munkabérek és anyagárakra való tekintettel a lapok előfizetési árát 1919. január 1-ével kezdődőleg évi 20 K-ra emelik. Ugy szintén a hirdetési árak is mérsékelten magasabbak lesznek.

Tisztelettel kérjük tehát lapunk t. előfizetőit, olvasóit, hogy ezt az ár-emelkedést a mai tényleges viszonyoknak megfelelő kényszerintézkedésnek vegyék, mert őszintén bevalljuk, hogy az utóbbi időkben a fennállott árak mellett csak ráfizetéssel tudtuk lapunkat megjelentetni remélve, hogy az előállítás eszközei olcsóbbak lesznek, ami — sajnos — nem történt meg.

Közönségünknek hálás köszönetet mondunk az eddigi szives támogatásért s amidőn reméljük, hogy ez a jóindulatu támogatás jövőben, az újjáalakulás nagy és nehéz munkájában sem fog elmaradni, igérjük, hogy hiven és igazságosan fogjuk a köz s így közös mindnyájunk érdekeit szolgálni, megvédeni.

Előfizetési árak: egész évre . . . 20 K
félévre . . . . . 10 K
negyedévre . . . 5 K

Tisztelettel:

A „SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE”
kiadóhivatala és szerkesztősége.

1919.

Az újév, homlokán két tizenkilences-sel ime beköszöntött. A vértől párolgó négy év után, négy ujesztendőn keresztül millióktól kívánt első ujesztendő, melyet nem üdvözölt ágyudörgés és haláldörgés, tehát itt van.

Nehéz szívvel állunk meg egy pillanatra multunk és jövőnk küszöbén. A magabaszállás pillanatában éreznünk kell a multak büneinek irtózatot tehát s mérlegelnünk kell magunkat, vajjon elég erősek vagyunk elbirni a munkát, mely ránk vár az újévben, hogy lerázzuk magunkról a mult terheit.

A mult csak lecke legyen most . . . s ha mi tanultunk a leckéből és acélos karral, acélos szívvel és jellemmel neki fogunk felépíteni azt, amit négy és fél éven keresztül mi is lerombolni segítettünk, 1919. tényleg azzá s olyanná válik, amilyennek negy veres ujesztendőn magunknak kívántuk s reménylettünk olyan országban, amely egyrészt egy ötödfél esztendő s tulfeszített militarizmussal maga szoktatta le polgárait a dologtevésről s amely máról holnapra teremtett egy új világot, melynek egy jelszava lehet . . . dolgozni.

1918. október 31. felemelte a dolgozók százazreit a hatalom magaslatára, megszületett a munkásság Magyarországa. Egy új ára köszöntött be, ahol mindenki érvényesül, de csak a munkája szerint. Ha igazi, őszinte harcossai vagyunk ez új hazánknak s magunkévá tesszük „dolgozni” jelszavát, megfogjuk találni az igazi egyetértést, — ami eddig csak a balsorsban tudott ránk találni — s ennek révén egy acélos akaratot, férfias elszántságot és hűszívet, — amely nyomoruságának pusztáiból elvezett bennünket az Igelet földjére.

B. S.

Városi ügyek.

A képviselőtestület közgyűlése.

A mult hónap 30-án tartotta városunk képviselőtestülete decemberi rendes s egyuttal az évi utolsó közgyűlését, melynek legfontosabb tárgya lett volna az 1919. évi költségvetés. A közgyűlés azonban az állandó választmány javaslatát elfogadva a költségvetést levette a napirendről utasítva a tanácsot, hogy figyelemmel a közelebbi időben létrejött s a városra rendkívül súlyos terheket vállaló határozatokra,

dolgozza át és még a január hónapban tartandó közgyűlés elé terjessze azt.

Következett Gross Rudolf pénztáros nyugalomba vonulása. A városnak ez a régi kipróbált, hű és mindenki előtt rokonszenves szolgálja az utóbbi időben megrendült egészsége miatt kérte nyugalomba bocsátását. A képviselőtel teljesítette kérését s 18 évi 4 hónapi tényleges szolgálati idejét a háborus évek kétszeres számításával 23 évre egészítve ki, teljes elismerésének nyilvánítása mellett bocsátotta pihenésre becsületben, pontosságban hivatalos és magánérinkezésben tanusított egyaránt megnyerő magatartásban kiérdemesült alkalmazottját.

Megállapították az 1919. évi legtöbb adót fizető képviselőtestületi tagok névjegyzékét a következőképpen: Vulcu János 4191·36 K adóval, Schuleri Frigyes Rt. 2738, dr. Muntean Aurél § 2639·20, dr. Antoni Ede § 1634·30 dr. Herman Béla § 1251·18, dr. Seidner Samu § 1214·50, Ardeleana 1134·32, Vulpe Tivadar 1072·62, Schumacher Lajos § 1061·12, Zobel M. Gottfried § 1011·64, Wegner Frigyes 999·52, Preisich Jakab 983·27, dr. Boca Romulusz § 977·02, Lefkovits Károl 965·02, Schelker Frigyes 960·14, Barcsi János 945·39, dr. Moldován Szilviusz § 944·14, dr. Dávid Kornél § 918·40, Simon Ferenc § 913·18, Brassai Artur 903·46, dr. Viád Aurél § 892·76, Ábrahám Manó 882·66, Kohn Mór 864·50, Schuleri Gyula 857·36. dr. Schuleri Károly § 820, id. Schuleri Károly 813·13, Bocz Soma 801·78, Brooser Vorschussverein 796·22, dr. Popu János § 776·96, Zobel Károly 734·44, Am-lacher Gusztáv 732·63 K.

Végre kimondották, hogy a megelőző közgyűlésen a helyettesítő tisztviselőknak megállapított illetményei a felebbezésre való tekintet nélkül kifizetessenek.

Hirdetmény.

A vármegyét megszálló csapatok parancsnoka a Piskin állomásozó Öprescu ezredes, ki az egész törvényhatóságra szóló alábbi hirdetményt adta ki e héten:

Hunyadvármegye városi és falusi lakosságával közlöm az alábbi rendeleteket, melyeket a legnagyobb pontossággal kell betartani, mert ellenkező esetben azokat, akik ellenők kihágást követnek el, a haditörvények szerint fogják megbüntetni.

1. Mindenki, nemzetiségre való különbség nélkül, tartozik bármiféle fegyvert vagy lőszert az illető nemzetiség parancsnokságánál, vagy ennek hiányában a községi bírának átadni. Ezek a fegyverek összegyűjtendőek és beszállítandók Dévára, Szászvárosra, Hátszegre, Vajdahunyadra és Petrozsényre, ahol a nemzeti tanácsnak adandók át legkésőbb folyó évi dec. 25-dikétől 1919. január 7-dikéig, tudomására hozván mindenkinek, hogy amennyiben ezentul is bárkinél bármiféle lőfegyver volna található, illetőt bíróság elé állítjuk és a legnagyobb szigorral büntetjük. 2. Fegyver

37477

37477

viselésére csak a nemzeti gárdák tagjainak, továbbá olyan a nemzeti tanács által alkalmazott egyéneknek van joga, akik ezt az illető tanácstól kapták. 3. Ugy a városban, valamint falun mindenféle gyűlés és összejövetel tilos. 4. A kereskedők az alkoholtartalmu italokat csak igen kis mértékben árusíthatják, ellenben olyan egyéneknek, akik mint iszákos emberek ismeretesek, ezeknek az ital kimérése, eladása tilos. 5. A nemzeti gárdák és községi előjáróságok rendeletet kell hogy kiadjanak arra nézve, hogy a kereskedések, de leginkább a korcsmák este 6 órakor bezáranak, a városokban ellenben este 8 órakor, ami alól kivételt képeznek azok a vendéglők, ahol ételleket készítenek, ezek este 10 óráig nyitva maradhatnak. 6. A városi mozgószínházak és kávéházak nyitva tarthatók este 11-ig. 7. Figyelmeztetem úgy a városi, valamint a falusi közönséget, hogy legyen nyugodtan, ne vete-medjék bűnös cselekedetekre: tolvajlásra, rablásra; igen szigoruan fogom büntetni azokat, akik nem engedelmessékednek. Ezekben a szép és nagyszerű napokban meg kell követelni, hogy a román névhez méltóan viselkedjenek, mert a mi hatalmas szövetségeseink: Amerika, Franciaország, Anglia és Olaszország csak ily módon bizhat meg bennünk. 8. Az idegenajku nemzetiségeknek mindaddig nem történik semmi bántódása, ameddig békés emberek módjára viselkednek és nem avatkoznak bele a román nép ügyeibe. 9. Megtiltom a katonai egyenruha viselését bárki részéről, erre nézve haladékat adok 1919. jan. 3-ikáig, amely határidőn túl bármely egyenruhás egyént elzárással fogok megbüntetni, kivételt képez ez alól a románságnak az a része, mely nemzeti gárdákat alkot. A fent megjelölt határidőig mindenki, aki egyenruhát visel, tisztelgenni tartozik a feliebbvalóknak. Szolgálatot teljesítő román tisztek viselhetnek egyenruhát, melyen a román nemzeti trikolorot feltűnő helyre tűzzék fel. 10. Bármiféle anyag, ami a német, vagy osztrák-magyar hadseregtől katonai raktárakban található, vagy a polgári raktárakban meglevő készlet raktáron van, az állami vagyonnak tekintetik s mint ilyent senki el nem tulajdoníthatja. 11. A nemzetőrségek parancsnokai és községi előjáróságok kötelesek e rendeleteket végrehajtani. Déva, 1918. december hó 23-án. A román csapatok parancsnoka: Opreacu, ezredes.

Dr. Dénes István előadása a socializmusról.

F. hó 3-án este 7 órakor a helybeli Magyar Kaszinó nagytermében szépszámu közönség előtt tartotta meg dr. Dénes István előre hirdetett előadását „Mi a szociáldemokrácia és mit akar?” címmel. A zsufolásig megtelt teremben a társadalom minden rétege — nők, férfiak egyaránt — képviselve volt. Dr. Dénes ügyvéd a minden tekintetben aktuális előadása során ügyes, szónoki tehetséggel fejtegette a socializmus tanait, világokat átalakító eszméit. Beszélt a kapitalizmus bűneiről, élénk színekkel ecsetelte a sociális eszmék terjedése nyomán fakadt igazságokat, melyekért nehéz, de sikeres küzdelmet viv a ma már hatalmas fákvá nőtt socializmus.

A munka és szorgalom, az igazságos munkabérek, az általános emberi jogok, az égbe kiáltó igazságtalanságokról szólva a socializmusban látja megvalósulni mindazt, ami az emberi boldogulás lehetőségének szabad teret nyújt. Szavainak igazsága a hallgatóságot meggyőzték arról, hogy a szociáldemokrácia eszméinek teljes diadalrajutása fogja csak az emberiséget a háboru rémségeinek

búvárjaiból arra a magaslatra vinni, ahol tisztultabb felfogással, emberesebb érzésekkel, munkakedvvel fogja az eljövendő örök világbékét megalkotó nagy munkáját megkezdeni.

Mondanunk sem kell, hogy az irodalmi nívón álló előadást a hallgatóság mindvégig a legnagyobb érdeklődéssel kísérte végig s végül zugó éljenzés honorálta a népies, de szakszerű előadás szónokát Dr. Dénes Istvánt.

A rendőrség részéről Florea Gyula h. rendőrkapitány, a román nemzeti gárda részéről Csóka főhadnagy volt jelen a minden tekintetben nyugalmas lefolyású előadáson.

A „SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE“ hetilap előfizetési ára:

Egész évre	— —	20 kor.
Fél évre	— —	10 kor.
Negyed évre	— —	5 kor.
Egyes szám ára	—	40 fill.

HIRDETÉSEK árszabály szerint. NYILTTÉR soronként 3 kor.

NAPI HIREK.

— **Előléptetés.** A földmívelésügyi miniszter Szilassy István gazdasági felügyelőt, a hunyadmegye gazdasági felügyelőség vezetőjét, a VIII. fizetési osztályba léptette elő. Öszintén gratulálunk.

— **Sziveszter-estély.** A helybeli szász ifjuság m. hó 31-én a Transylvania-szálló disztermében terített asztalok mellett egy minden tekintetben jól sikerült „Sziveszter-estélyt“ rendezett. A kitűnően összeállított program bővelkedett a humoros számokban s a szereplők sok tapsot arattak. Volt ott tombolajáték s tánc, melyhez a zenét a rég nem hallott Duma Géza szászvárosi cigányprimás és zenekara szolgáltatta. A közönség zsufolásig megtöltötte a termet, ahonnan egy kellemesen eltöltött est kedves emlékeivel távozott.

— **A Szászvárosi Nemzetközi Szociáldemokrata-párt** f. hó 1-én alakította meg női-szervezőbizottságát, melynek tagjaivá a következők lettek megválasztva: Elnök: Sinka Gyuláné. Tagok: Benkő Lajosné, Török Bálintné, Bisztricsányi Ernőné, Ambrus Ilonka, Nagy Gizike, Ginzél Gizike, Szálasy Rózsika, Fancsali Mariska.

— **A köztisztviselők maradjanak helyükön.** Nagy Vince belügyminiszter a hivatalos lapban megjelent rendeletében azzal a sajnálatos jelenséggel foglalkozik, hogy a közalkalmazottak, közöttük éppen a közigazgatási tisztviselők, hivatalos székhelyükről sokszor túlzott aggályoskodásból, kényszerítő ok nélkül s eltávoztak s idegen helyen tartózkodnak. A miniszter felhívja a törvényhatóságok első tisztviselőit, hogy a hatóságuk alá tartozó közalkalmazottaknak újabb intézkedésig szabadságot csakis a legkivételesebb körülmények fenforgása esetében engedélyezzenek és az igazolatlanul távollevő közalkalmazottakat szólítsák fel az azonnal való hazatérésre, illetőleg engedetlenség esetén az illetőket vonják felelősségre. A felelősségrevonás alól csak az mentesülhet, akit idegen állambeli fegyveres erő távolított el, vagy akit hivatalos székhelyén felmerült zavargások kényszerítettek a távozásra. Egyebekben a miniszter újból figyelmezteti a községi jegyzőket, hogy a zavargások alkalmával történt pusztításokért a

kipuhatható tettesek a községi jegyzőkkel szemben is kártérítéssel és vagyoni felelősséggel tartoznak.

— **Értesítés.** Az összes elvtárs és elvtársnőket ezennel értesítjük, hogy a pártkönyvecskék elkészültek és azokat f. hó 6-án d. u. 2 órától kezdve a Magyar Kaszinó nagytermében egy hónapi tagsági-díj ellenében kiadjuk. Ugyanakkor beiratkozni is lehet. Beiratási-díj 4 K, tagsági-díj havi 2 K. A Pártvezetőség.

— **A közalkalmazottak állandó segélye.** A minisztertanács tudvalevően elhatározta, hogy a közalkalmazottak háborus segítségét továbbra is kiutalja, sőt nekik újabb hónapi segítséget is ad. Az erre vonatkozó rendeletet a hivatalos lap legutóbbi száma közli. E szerint a tisztviselők általában háromszáz korona hónapi segítséget kapnak, minden tekintet nélkül arra, hogy milyen fizetési osztályban vannak. Azoknak az alkalmazottaknak, akik 1919. január 1-éig még nem állottak egyházban hat hónapig alkalmazásban, hónaponként száz korona külön segítség jár, de a hat hónap leteltével ezek is megkapják a háromszáz koronát. Ugyanez a rendelet intézkedik arról is, hogy ezentul a családi pótlék összegét kétszeresen kapják meg a közalkalmazottak.

— **Nyilvános nyugtázás.** A szászvárosi iparos ifjuság által dec. 26-án rendezett mulatságon a következő felülfizetések voltak: Dr. Tóth E. 121 K, Treuer S., Takarékpénztár 100—100, Vorschussverein, Szállodások és Korcsm. Rt. 50—50, Stámp M., Graef G., Nusbaumné, Margel V., Amlacher E., Amlacher G., Stern M., Venhaft J., Bede S., Weisz D., Olvashatatlán, Olvashat., Gauger F., dr. Pataky D., Olvashat., Stern V., ifj. Bocz S., Bocz S., Widmann K., Kosa K., dr. Dénes I. 16—16, Fehér F. 50, Máyer J. 46, Róna J. 46, Bergh T. 36, Schärer D., 46, Lebovics H. 46, olv., Hemmen A., Székely G. 20—20, Simon F. 25, Róth V., Gleichmann, Zobel K, Pascu P., Táboraszky, Androne, Moisze, Zerbes, Breckner, Olvashat., Lövy R., olv., Bucur, Baum, Fraenk, Bodor, Berivoy L., Berivoy I., Schuleri O., dr. A. E., olv., Friedmann, Kazatsay, Brassai, Zobel, dr. Szöllösy, Schul Zs., Kohn, olv., Barcsi, Melitska, Benkő J., Harth, Hahn testv., Vásárhelyi, Nagy I., König 10—10, Kovács, Csucs 12—12, Szt.-Ferencrendi-Zárda 20, Bokody, Tóth, Vulcu, Budoj, Baum, Auszterlicz, Kara, Molnár, Borza, Stern N., Eisenburger, Hercza, N. N. 6—6, Kasztoján 10, dr. Dobby 8, Ábrahám, dr. Sglimbea, Jurkovits, Róth, Oprean, Recska, Vaszilka, Bosorogán, Kiss, Paulini, Hegedüs 5—5, kisebb felülfizetések-ből befolyt 86, összes bevétel 2551, kiadás 740, tisztajövedelem 1811 K, fogadja a t. közönség a rendezőség hálás köszönetét.

— **Halálozás.** Pfalz Róza 02 éves korában Szászvároson meghalt. Temetése f. hó 4-én ment végbe nagy részvét mellett.

— **Az erdők megvédése.** A forradalom kitörése óta erdőségeink védtelenek. Boldogboldogtalan vágathott fát ott, ahol éppen akart. A román katonai parancsnok rendeletet adott ki, amely szerint eladásra csak olyan fa kerülhet, amelynek jogos szerzését a községi előjáróság igazolta. Ezzel sok erdei kihágásnak vette elejét. Ugyisint nagy buzgósággal üldözi a megszálló katonaság a mostanában annyira lábrakapott munkátlanságot. Az egész vármegyében dobszóval hirdették ki, hogy csavarogni és munka nélkül élni szigoruan tilos. E tilalom ellen vétőket érzékenyen büntetik meg. E rendeletnek máris meglátszik a hatása.

— **Műsoros táncestély.** F. hó 8-án a román karácsony másodnapján a helybeli román ifjúság és román nemzeti gárda tisztjei, tisztjelöltjei a „Centrál“-szálloda dísztermében táncsal egybekötött zártkörű műsoros estélyt rendez. Az estélyre az előkészületek nagyban folynak s amint előrelátható a rendezőség fáradságos munkáját fényes siker fogja koronázni. A műsor összeállítása most folyik.

— **Cenzura.** Tudva, hogy a hunyadmegyei román csapatok parancsnoksága már napokkal ezelőtt a postai cenzurát elrendelte, újból felszólítunk mindenkit, hogy a levélírást korlátozza, tartózkodjék a terjedelmes és indokolatlan tartalmu levelezéstől. Ajánlatos, hogy a leveleket nyitott borítékban adjuk fel a postára, de még inkább figyelemre méltóbb, ha nyílt levelező-lapra írunk.

— **Ipari nevelésünk jövője.** Ily cím alatt jelent meg dr. Dóczy Sámuelnek, az Ipartestületek Országos Szövetsége igazgatójának könyve, amelyben a szerző a kiképző intézmények és kiképzési alkalmak mindkét csoportjának, nevezetesen az állami oktató intézeteknek és a magángazdálkodás körében található kiképzési alkalmaknak a kérdésével tüzetesen foglalkozik. Mindenekelőtt megállapítja azt a régóta ismert igazságot, hogy modern állami iparoktatásunk a körülményekhez képest igen jól bevált és a külföldön is jól megérdemelt hírnévre tett szert. Ha mégsem érte el iparunk fejlesztése körül a kívánt eredményeket, ez arra vezethető vissza, hogy nem építettük ki nagyobb arányokban. Itt a feladat az iskolák minél nagyobb arányu szaporítása. Sokkal kedvezőtlenebbnek látja a szerző a helyzetet a magángazdálkodás körében divó kiképzési alkalmak szempontjából. Itt teljes az anarchia és a szervezatlenség és az elmúlt 30—40 év, amely alatt nem történt semmi, nem mutat biztató perspektívát a jövő fejlődés szempontjából. Ipari életünk legvigasztalanabb területe — ugymond — a tanonckérdés, amelynek megoldásához egyik kormány sem nyult hozzá alkotó kézzel. A szerző részletesen elemézi azokat a jól ismert akadályokat, amelyek a modern iparosképzés kialakulását nálunk akadályozták és megjelöli azokat az utakat, amelyeken az iparosképzés lehetőségei és az új generáció anyagi és szociális támogatása és így elsősorban tisztességes ellátása és helyes nevelése biztosítható. A szerző a főszólt intőzmények létesítésére, internátusok, tanoncotthonok, műhelyi és üzemi tanonckiskolák berendezésére helyezi, amelyeknek rendszerét szervesen egészítenék ki a tanoncnevelési jutalmak, a mintaműhelyek, a magángazdasági tanműhelyek, az ipari életből való tanítók, az ipari szemináriumok rendszere, hivatásbeli patronázs és az iparosifjúsági körök létesítése. A szerző e javaslataival kapcsolatban felsorolja az említett célra felhasználható szerveket és energiákat, ismerteti a szakképzés és hadigondozás központi szerveinek szerepét, majd javaslatokat tesz az említett program gyakorlati megvalósítását illetően és külön is tárgyalja azokat a határkérdéseket, amelyek ipari nevelésünk jövőjével összefüggnek. A könyv Benkő Gyula kiadásában jelent meg, ára 5 korona.

— **A zsidók védelme.** Megalakult az Erdélyrészi Zsidó Nemzeti Szövetség dési osztályának vezetősége, mely a zsidó lakosság védelmére tette meg a lépéseket a magyar és román nemzeti tanácsoknál. A zsidó nemzeti szövetség semmi helyi politikai céllal nem foglalkozik, hanem kizárólag a zsidók ismert világpolitikai céljainak megvalósítása érdekében fog tevékenységet kifejtetni a zsidóság körében.

— **Értesítés.** Értesítem a t. elvtársakat és elvtársnőket, hogy bármiféle párt-ügyekben lakásomon (Kasztó-utca 20. sz.) este 6 órától 7 óráig rendelkezésükre állok. Kiss József, a Szociáldemokrata-párt elnöke.

— **Világkereskedelmi akadémia.** A főváros tanácsa elhatározta, hogy a világkereskedelmi akadémiát, amelyre eddig több mint 250 hallgató jelentkezett, január 7-én megnyitja. Hallgatókul jelentkezhetnek kereskedelmi, vagy középiskolai érettségivel rendelkező férfiak és nők. Az akadémiai igazgatói teendői ellátásával a tanács Kreutzer Lipótot bizta meg.

— **Ujévtől fütik a vonatokat.** A kereskedelmi miniszter az állomásfőnökökhöz küldött rendeletében úgy intézkedik, hogy újévtől kezdődően a szénkészletekhez képest fütteni kell a vonatokat. Ha a szénkészletet nem lehet növelni, még jobban redukálni fogják a vasuti forgalmat, de csak fütött voatokat fognak indítani.

— **Egy magyar szaklap jubileuma.** A „Borászati Lapok“ című Budapesten megjelölt szőlőművelési és borgazdasági hetilap most töltötte be fennállásának ötvenedik esztendőjét s így olyau kort ért el, amivel kevés magyar lap és még kevesebb szaklap dicsekedhetik. A lapot, mely hazánk szőlőtermelése és az azzal összefüggő közgazdasági ügyek körül az utolsó félszázadban oly fontos szerepet töltött be, egy fővárosi orvos, dr. Entz Géza, alapította 1869-ben, aki utóbb a budai vincellériskola alapjait is lefektette, mint annak igazgatója. Később a lap szerkesztését Molnár István, Ordódy Lajos, Engelbrecht Károly, Baross Károly és Rubinek Gyula intézték, míg 1897. óta dr. Drucker Jenő a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének igazgatója látja el a lap teendőit. A lap az új félszázad első számát ünnepiesebb formában adta ki s abban közgazdasági életünk több jelesétől közöl cikkeket.

— **Eladó egy vasalttalpu négyülékes csinos festett szán és egy féderes kocsis.** Bővebbet szerkesztőségünkben.

— **A román katonai rangjelzés.** A megszálló csapatok itt léte időszerűvé teszi a romániai tisztek rangjelzésének a közlését. A tábornok (general): hajtókán cserfalevél, égszinkék köpenyeg s piros bélés; ezredes (kolonell): arany vagy ezüst fonatu vállszalagon három arany szalag, a sapka felső szélén széles arany paszománt, alatta három arany körzsinórral; alezredes (sub kolonell): ugyanaz, de két szalaggal és két körzsinórral; őrnagy (major): ugyanaz, egy aranyszalaggal és egy körzsinórral. Százados (kapténi): a sapkán három arany körzsinór és a vállszalagon (drágon) három pléh szalag; főhadnagy (locotenti): két körzsinór, két szalag; hadnagy (sub locotenti): egy körzsinór és egy pléh szalag.

— **Tízezer koronás bankjegyek.** Az Újság a múlt héten jelezte, hogy a jegybank tízezer koronás bankjegyeket fog kiadni. Az Osztrák-Magyar Bank bécsi nyomdája már jelentékeny mennyiséget készített s hir szerint az új bankjegyek legközelebb már forgalomba kerülnek.

— **Uj bíróság.** A népkormány szociális érzékéről tanuskodik az új törvény a munkaügyi bíraskodásról, amely 1918 december 22-én hirdettetett ki. Ezen új törvény szerint a munkáltató és munkavállaló közötti vitás ügyek bizonyos csoportjában egy különbíróság jog dönteni, az ugynevezett munkaügyi bíróság. E bíróság minden járásbíróság székhelyén egy szakbíróból és 2 ülnökből alakítandó meg. A 2 ülnök közül az egyik a munkáltatók, a másik pedig a munkavállalók osztályából kerül ki. Az ülnököket büntetés terhe alatt tilos megakadályozni tisztük gyakorlásában. Időveszteségüket a birói átalányból térítik meg és azt vissza nem utasíthatják. Ha az első tárgyaláson az ügyet birói egyezséggel intézik el, akkor az teljesen bélyegmentes. Ha pedig a munkavállaló (segéd, tanonc stb.) lép fel peresként, akkor 1000 koronáig terjedő perben az egész eljárás bélyegmentes. Minden szociálisan gondolkozó ember csak melegen üdvözölheti ezt a törvényt.

— **Uj rendelet a birói és ügyvédi vizsgáról.** Az igazságügyminiszter megjelent rendelete szerint az egységes birói és ügyvédi vizsgát nemcsak a hadbavonultak, hanem minden jelentkező leteheti megosztva. A rendelet szabályozza a vizsgadíjakat is.

— **Aki valamit eladni vagy venni akar,** az forduljon lapunk kiadóhivatalához (Klastrom-utca 1.) ahol hirdetések jutányos árban felvesznek. Többszöri vagy állandó hrdetésnél árkedvezmény.

Szeret-e ön olvasni?

A „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“ könyv- és papirüzletében

(Szászváros, Vásár-utca, a protestáns templomok bejáratával szemben) kaphatók a legújabb és legmodernebb könyvek a legnagyobb választékban. (Modern könyvtár, milliók könyve, háborus irodalom legújabb művei, zeneművek, tan- és szakkönyvek, képeslevelező-lapok, író-rajzszerek, levél- és okmánybélyegek, váltó-ürlapok, naptárak, írómappák, háborus térképek, névjegyek, levélpapírok, dohány- és szivar-árulás, stb., stb.)

Nyomdai rendelések felvételnek!
Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek!

— Pénzintézetek, részvénytársaságok s más nyilvános számadásra kötelezett vállalatok t. igazgatóságát az évről évre beállítással tisztelettel felkérjük, hogy b. intézetük közgyűlési meghívóit, mérlegét — midőn annak közzététele időszerű lesz — lapunk részére feladni kegyeskedjenek. Hirdetési áraink szolidak, gyors és pontos elintézés. Tisztelettel: a „Szászváros és Vidéke“ kiadóhivatala.

Figyelmeztetés!

Tisztelettel felkérjük mindazon előfizetőinket, kiknek előfizetése jelen évnegyed megszűntével lejár, hogy azt postafordultával megújítani sziveskedjenek. Ha a lapot továbbra is jártni nem óhajtaná, kérjük ezen számot címünkre visszaküldeni. Hátralékos előfizetőinknek — tekintettel a nagy papírhiányra és drágaságra — lapot egyáltalán nem küldhetünk.

Hazafias tisztelettel:
a „Szászváros és Vidéke“
kiadóhivatala.

Megvételre vagy bérbevételre
a város területén fekvő kerteket keresek. Ajánlatok e lap szerkesztőségéhez kéretnek. 162

Eladó ház 5 szobás, kerttel, melléképületekkel stb. Bővebbet szerkesztőségünkben. 163

A „Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaság“
könyv- és papirkereskedésébe egy ügyes fiú, ki legalább
2 gimn. osztályt végzett és magyarul, németül és románul beszél, **tanulónak** azonnal felvétetik.

Értesítés!

Értesítjük a helybeli kereskedőket, iparosokat stb., kik máshelyről vonaton vagy szekeren városunkba közlelmezési cikkeket nagyobb mennyiségekben szállítani akarnak, hogy intézetünk a szükséges szállítási engedélyeket és biztosítékokat kedvezményes feltételek mellett kieszközli, különböző esetekben pedig maga az intézet is részt vesz egyes ügyletek lebonyolításában.

Az intézet olcsó kölcsönöket folyósít, betéteket fogad, pénzeket vált fel, házakat és földeket veszen és mindenféle kereskedelmi ügyletekkel foglalkozik.

Az intézet a kínált ügyletek után megegyezés szerint jutalékot ad.

Szászváros, 1919. január 2.

„Ardeleana“
takaré- és hitelintézet r.-t.
Szászváros.

165 1—2

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy a Kún-kollegium szolgálatából kiléptem és a Régi templom-u. 11. sz. alatt

lakatos- és villanszerelő műhelyt

nyitottam. Elvállalok e szakmába vágó munkákat, u. m.: szivattyuskutak, vízvezeték, villanyvilágítás, villanycsengők, telefon stb. ujonnan való berendezését vagy javítását. Raktáron tartok minden e szakmába vágó anyagokat, villany-, villanycsengő felszerelési cikkeket, vezetékek, zsinórok, szénzorítók, horgonyrudakat stb. — Midőn a n. é. közönséget lelkiismeretes kiszolgálásról előre is biztosítom, szives pártfogását kérve vagyok kiváló tisztelettel :—

NAGY JÓZSEF

épület-, géplakatos- és villanszerelő-m.
Régi templom-u. 11. Román templom mellett

A szászvárosi szállodások, vendéglősök és korcsmárosok italelárúsítási részvénytársasága Szászváros.

Alólirott részvénytársaság ezton teszi közhirré, hogy cégét a dévai kir. törvényszék Cg. 127/2—1918. sz. végzéssel f. év szept. 7-én bejegyezte s így a részvénytársaság e naptól kezdve megkezdte működését.

Az igazgatóság tagjai: vezérigazgató Schärer Dávid, tagok Zerbes Frigyes, Mirovitz Ignác, Tábornszky Dávid, Treuer Sándor, Müller Vilmos, Harsányi Gábor, Fried Eszkeles.

A felügyelő-bizottság tagjai: Stern Manó, Mahler Dávid, Róth József. A társaság alaptőkéje: 100.000 K, 500 drb. à 200 K névértékű részvényben. A társaság időtartama 30 év.

Célja: a szállodások, vendéglősök és korcsmárosok iparüzése körébe eső italok beszerzése és elárúsítása által a vendéglői ipar emelése, az ipar és kereskedelem, valamint általában a közvagyonosodás érdekeinek előmozdítása. A társaságot a hatóságok és harmadik személyekkel szemben az igazgatóság képviseli. A társaság jelenlegi ügyésze dr. Moldován Szilviusz helybeli ügyvéd.

A részvénytársaság üzleti helyisége és irodája Szászváros, Főtér 2. sz. alatt (a Szászvárosi Takarékpénztár épületében) van. Sürögnyom: Italelárúsítás, Szászváros.

Szászváros, 1918. október 25.

„Szászvárosi szállodások, vendéglősök és korcsmárosok italelárúsítási Részvénytársaság“
104 11—12 Schärer Dávid, vezérigazgató.

Hirdetések jutányos árban — felvétetek lapunk kiadóhivatalában.

NÉVJEGYERET, ELJEGYZÉSI ÉRTESÍTÉSEKET, MENYEGZŐI ÉS AKRÁLMI MEGHIVÓKAT

a legegyszerűbb kivittől a legdíszesebb kiállításig a mai modernkor kívánalmához megfelelőleg a

„SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA R.-T.“ készít a legrövidebb idő alatt

Pártoljuk a helyi ipart!

Treuer Sándor

kávés, vendéglős és cukrász
Szászváros, Főtér.

Naponta frissen csapolt Dréher-sör, küküllő-menti borok, izletes sütemények.
Az ifjuság találkozó helye.

NAGY SÁNDOR

uri és női cipész
Városháztér.

WACHEL FRIGYES

borbély- és fodrász-terme
Vásártér.

HIRSCH IGNÁC

uri és női cipész
Hegy-utca 3. szám.

MOLNÁR JÁNOS

férfi szabó üzlete.
Városháza-tér.

Kovács József

uri és női cipész
Sörház-utca 4. sz.

CSÉCH ALAJOS

esztergályos-mester
Országút.

Ájben Géza

úri kalapkészítő
Szászváros, Füzfa-utca 34. sz.

Elvállal e szakmába vágó mindennemű munkákat: festést, vasalást, javítást és átalakítást jutányos árban.

MOJSZE MIKLÓS

férfi szabó üzlete
Varga-utca 2. szám.

Kiadó.

Hemmen András

elsőrendű higienikus
borbély- és fodrász-terme
Vásártér.

Tiszta és pontos kiszolgálás
biztosítatik.

KOHN JÓZSEF

férfi és női cipész
Főtér.

GAUGER FRIGYES

kovács- és kerékgyártómester
Kovács-utca 3. szám.

PÁRIS ALBERT

épület- és butor-asztalos
Kistimár-utca 4. sz.

Rosengarten Hermann

uri szabó üzlete
Városház-tér.

ÉRTESÍTÉS

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy 25 évi távollét után szülővárosomba visszatérve a **Zalányi László-féle**

mészárszéket

átvettem s azt saját nevemben Varga-utca 6. sz. házban **GÖNCZY GÉZA** cég alatt f. hó 5-én megnyitottam

164 1—3

Naponként friss vágású marha-, sertés-, borjú- és bárányhús a legtisztább kezelésben hatóságilag megállapított árakon kapható. Gyors kiszolgálás! A n. é. közönség szives támogatását kérve, maradtam teljes tisztelettel: **GÖNCZY GÉZA** mészáros-mester.

Vegyünk

a világhírű Seelig és Hille bodenbachi cég által előállított

Teekából

tea helyett, mely áll tulnyomóan gyümölcsrészekből eredeti teák kivonattal készítve.

Ára 50 gr. csomagnak 4 kor.
100 8

Használati utasítás minden csomagban

Kapható: **Ábrahám Manó**

140 cégnél Szászváros, Főtér. 3—3

Stern Manó

vas-, fűszer-, festék- és gyarmatáru
kereskedése Szászváros, Piac-tér 12 sz.

Ajánlok: Fűszereket,
mindenne mü likórt
és cognacot, festék-
és olajárut, továbbá
épületvasalást és ház-
tartási cikkeket min-
den kivitelben. 159 1—

Napi árak! Gyors és pontos kiszolgálás!